Universitat Autònoma de Barcelona

Dipòsit digital de documents de la UAB

This is the **published version** of the article:

Rodríguez Pérez, Artur; Santacruz Parrilla, Laura. L'ús del quadern individual i per parelles : anàlisi dels factors incidents en la seva rendibilitat. 2019. 40 p.

This version is available at https://ddd.uab.cat/record/209939

under the terms of the license

L'ús del quadern individual i per parelles: anàlisi dels factors incidents en la seva rendibilitat

Autor: Artur Rodríguez Pérez
Tutora: Laura Santacruz Parrilla

Treball de fi de màster de formació de professorat d'educació secundària, curs 2018-19, en l'especialitat de llengua i literatura catalana.

Universitat Autònoma de Barcelona

Data de lliurament: 06/06/2019
Data de defensa: 18/06/19

Resum:

El present treball analitza la rendibilitat de dos quaderns de treball, un per parelles, l'altre individual, en el marc d'una seqüència didàctica que té com a producte final la redacció d'una notícia i que es va implementar en un institut d'alta complexitat. Els quaderns s'analitzen tant de forma individual com comparativa. Els elements tinguts en compte i que determinen la dita rendibilitat són els graus de conservació i compleció dels quaderns, la seva relació amb el producte final, la tipologia dels exercicis i la incidència del treball individual i en col·laboració.

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ **3**

MARC CONCEPTUAL **5**

CONTEXT DE L'EXPERIMENTACIÓ **8**

OBJECTIUS DE LA INVESTIGACIÓ **11**

METODOLOGIA **12**

ANÀLISI DE DADES **14**

- Grau de conservació dels quaderns 14
- Grau de compleció dels quaderns 15
- Grau de compleció dels exercicis 19
- Grau de realització del producte final en relació als quaderns 23

CONCLUSIONS **25**

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES **28**

ANNEXES **29**

- 1. QUADERN PER PARELLES 30
- 2. QUADERN INDIVIDUAL 34
- 3. EL PRODUCTE FINAL 39

INTRODUCCIÓ

Així com el dossier o *portfoli* ha estat objecte d'anàlisi exhaustiva en els darrers anys, el quadern de treball emmarcat, sigui dins d'una seqüència didàctica, sigui com a element integrant d'un projecte o de la programació d'un curs escolar, no sembla haver generat el mateix interès. És precisament la pertinença i efectivitat d'aquest quadern que tractarem d'analitzar en el nostre estudi, d'una banda, de forma general, és a dir, considerant el quadern com a dispositiu independent d'aprenentatge; de l'altra, aplicada al context concret on es va dur a terme la seqüència didàctica *Això també passa al barri*. Aquesta seqüència estava estructurada al voltant de la notícia periodística i tenia com a producte final l'escriptura per part de l'alumnat de notícies vinculades al barri; notícies que havien d'acabar en una web en forma de diari digital i que es va anomenar *L'alternativa: això també passa a Nou Barris!*

Així, la seqüència va comptar amb el suport de dos quaderns de treball, un a realitzar de forma individual, l'altre en parelles. Cadascun contenia exercicis, així com materials didàctics diversos, destinats, no només a controlar allò que l'alumnat estava aprenent, sinó també a aprofundir en els diferents coneixements. Així mateix, alguns dels exercicis que contenia el quadern individual s'havien de realitzar fora de l'àmbit escolar i demanaven un major grau d'independència a l'hora d'actuar per part de l'alumnat; per contra, el quadern per parelles es recollia al final de cada sessió i era el professor l'encarregat de custodiar-lo. Això va provocar que el quadern individual es perdés en un gran nombre de casos i es comprometés la seva compleció.

Per altra banda, el fet que s'utilitzessin dues tipologies diverses de quadern també va generar dues maneres diferents de treballar, amb resultats diferents, també, pel que fa als aprenentatges. L'estudi que presentem a continuació s'ha centrat, precisament, en la rendibilitat de cada quadern (individual i per parelles), tractant d'esbrinar les diferents causes que van influir en aquesta. Ens fixarem doncs, en el nivell de conservació i compleció dels dossiers; així com en la idoneïtat dels exercicis en relació a l'adquisició dels sabers, i la seva contribució al producte final.

La intenció de l’estudi és arribar a conclusions que puguin ajudar a entendre els diferents nivells d’èxit dels quaderns emprats i que puguin ajudar a afinar millor el disseny de futurs quaderns de treball.

MARC CONCEPTUAL

Per aclarir l'adequació de l'ús del quadern d'exercicis, entès com a suport pedagògic a un material didàctic, ens serà útil, primer de tot, definir-lo. Coincidim amb Gvirtz (1996) quan afirma que: "El cuaderno no es un mero soporte físico, es, por el contrario un dispositivo cuya articulación genera efectos: en términos más concretos, el cuaderno constituye, junto con otros elementos, un estructurante de la dinámica del aula." (p.291).

Gvirtz exposa una idea que ens sembla clau: entendre el quadern com un generador d'efectes i no només com un suport on, mitjançant exercicis, auditar els sabers adquirits pels alumnes. Entenem que la manera en què s'estructuri el seu contingut serà, doncs, clau per aconseguir que es posin en marxa els dits efectes. Segons Formica, Favier i Gómez (2004) podem distingir tres parts principals pel que fa al quadern: informacions, exercicis i resums. Les **informacions** estan integrades per tots aquells escrits relacionats amb el corpus teòric que formen part del mateix quadern (com a introducció als exercicis), i que poden ser també anotades pels alumnes a partir de les explicacions del professor, o a partir d'informacions extretes d'altres suports, ja sigui el llibre de text, internet, etc. Els **exercicis** són totes aquelles "pràctiques limitades" amb què es pretén consolidar algun aspecte dels continguts treballats; i que poden anar des del clàssic exercici "d'omplir forats" fins a exercicis d'escriptura creativa. Finalment, els **resums** o "conclusions parcials", que són aquells textos destinats a recapitular i que s'inclourien al final d'una seqüència didàctica o d'un projecte més ampli.

Aquestes categories ens seran molt útils a l'hora d'analitzar els quaderns emprats en la nostra seqüència didàctica. Tractarem de veure quin ús se'n va fer i si emergeix alguna categoria nova que ens ajudi a entendre les possibilitats d'aquest dispositiu didàctic. Ens sembla molt rellevant, ja que la manera com s'articulin tots aquests elements, així com la coherència interna aconseguida, és el que determinarà l'efectivitat de cada quadern associada a un context concret perquè sigui "útil como elemento de aprendizaje, y no solo como una referencia del producto de aprendizaje" (Alfageme y Miralles, 2009, p.16).

Si fins ara ens hem centrat a dir què és el quadern i quines parts té, a continuació tractarem d'aprofundir en la seva utilitat. Com hem vist en definir-lo, utilitzar el quadern a classe, canvia l'estructura d'aquesta, així com la relació entre els seus membres. És "un espacio de interacción entre maestros y alumnos, una arena donde cotidianamente se enfrentan los actores del proceso de enseñanza-aprendizaje y donde, por tanto, es posible vislumbrar los efectos de la tarea escolar" (Gvirtz, 1997, p.171). Podem afegir, a més, que la seva qualitat intrínseca de *suport físic* on els errors queden reflectits, el converteix en un registre temporal, una plasmació de tot el procés d'aprenentatge que es revela molt útil per al docent a l'hora d'aproximar-se i entendre el recorregut d'adquisició de sabers que ha realitzat cada alumne. Si bé és cert que els moderns processadors de textos permeten anar enrere per veure versions anteriors i rastrejar les diverses variants d'un exercici o escrit, el quadern és una fotografia de *tot* el procés (vegeu annexos 1 i 2), de manera que ens permet entendre d'un cop d'ull els diferents passos que l'alumnat ha seguit. Presenta també un sentit d'unitat que ens sembla molt interessant en oposició a altres dispositius com ara l'anomenat *portfoli*, ja que totes les tasques, activitats i resums estan articulats en un mateix espai, tant físic com conceptual. En aquest sentit, ens sembla una eina molt útil, tant per al docent com per a l'alumnat. Els citats Formica et al. (2004) proposen dos avantatges més:

1) Com a instrument afegit a l'hora d'avaluar l'alumne, que se suma a les observacions del professor a l'aula, als treballs i a l'examen (en cas que n'hi hagi).

2) Com a propiciador de canvis actitudinals en l'alumnat; ja que el quadern exigeix una "atenció" i "eficiència" especials per tal d'evitar els errors que hi quedaran, sinó, inevitablement reflectits. Els citats autors també observen, com a conseqüència de l'ús del quadern, millores cognitives i procedimentals, ja que en resoldre exercicis escrits l'alumne focalitza en la comprensió d'allò que aprèn en visualitzar el procés.

Alfageme i Miralles (2009) resumeixen de la següent manera la funció del quadern:

> Se trata de representar el esfuerzo del estudiante, aquello que ha aprendido y, sobre todo, lo que es capaz de hacer desde lo que ha aprendido. Debería de reflejar no solo como hace ejercicios autodirigidos, sino también cómo piensa, cuestiona, analiza, resume, crea, incluso cómo

colabora y trabaja con otros, de tal forma que represente el trazado del progreso del estudiante en el aprendizaje.

L'aspecte col·laboratiu que apunten Alfageme i Miralles entronca amb la qüestió del quadern per parelles, analitzat de forma comparativa amb el quadern individual en aquest treball. L'opció es justifica per la possibilitat d'afegir a la idiosincràsia del quadern individual els avantatges de l'aprenentatge entre iguals. Tal com afirma Onrubia (1999): "La interacción cooperativa entre alumnos puede resultar, bajo ciertas condiciones, base adecuada para la creación de ZDP y origen de ayudas que puedan hacer progresar en el aprendizaje a los participantes a través de esas ZDP" (p.14). La zona de desenvolupament proper (ZDP) —definida per Vygotski (1978) com: "la distancia entre el nivel real de desarrollo, determinado por la capacidad de resolver independientemente un problema, y el nivel de desarrollo potencial, determinado a través de la resolución de un problema bajo la guía de un adulto o en colaboración de un compañero más capaz" (p.133)— és un actiu que podem posar en marxa mitjançant la interacció cooperativa que proposa Onrubia a través de dispositius com el quadern per parelles.

Així doncs, i com tractarem de veure en els subsegüents apartats d'aquest treball, depenent del context, el quadern per parelles pot ser del tot adequat, sigui en solitari o com a complement del quadern individual.

CONTEXT DE L'EXPERIMENTACIÓ

La recerca que presenta aquest treball sorgeix d'una seqüència didàctica (*Això també passa al barri!*) que es va dur a terme a primer de l'ESO i que va ser dissenyada tenint en compte les especificitats del context on va ser implantada. Per tant, per entendre el seu tarannà, definirem breument aquest context general.

CARACTERITZACIÓ DE L'INSTITUT

Es tracta d'un centre d'alta complexitat nivell quatre que acull les classes menys afavorides socialment, així com pràcticament el 100% de la immigració, del seu barri i dels barris adjacents. Per poder fer front a aquesta demanda, l'institut ha dividit les tres línies de primer de l'ESO en quatre grups: Aigua, Aire, Terra i Foc. És en aquests grups on es van dur a terme les sessions que integren la seqüència didàctica.

A més, a l'estratègia que acabem de descriure, s'hi suma el factor que les classes estan desdoblades; dues en l'aula d'acollida i dues en l'aula on es du a terme el programa intensiu de millora (PIM). Tot això permet gaudir d'unes ràtios excepcionalment baixes que oscil·len entre els dotze i els catorze alumnes per classe.

Malgrat tot, es tracta d'alumnes que arriben, en la majoria dels casos, sense les competències bàsiques consolidades. Això s'explica pel fet que aquestes famílies de classe treballadora i amb un baix nivell de formació (aproximadament el 60% dels pares no té estudis postobligatoris i un 40% no té la formació obligatòria bàsica[1]) no prioritzen els estudis dels seus fills, cosa que reverteix en una baixa motivació i alts índexs d'absentisme. Pel que fa a l'alumnat nouvingut, a part de les dificultats lògiques d'adaptació, el seu rendiment escolar es veu afectat pel dol migratori i en molts casos per una gran motxilla emocional.

CARACTERITZACIÓ DE LA SEQÜÈNCIA

[1] Dades facilitades per M.C.A., docent del centre i tutora d'una classe de primer de l'ESO.

L'aprenentatge principal que va encarregar la tutora del centre fou l'escriptura de notícies. Cal dir que l'institut utilitza el llibre de text, però que es va prescindir d'aquest en el disseny de la seqüència per poder adaptar els continguts al màxim a les necessitats de l'aula.

La seqüència es va dividir en set sessions i estava formada per un itinerari lògic que pretenia avançar de forma molt curosa per tal que els diferents sabers s'anessin acumulant i que després fossin realment útils per a l'escriptura de la notícia final; notícia que s'hauria de pujar a un diari digital. Un dels punts claus va ser trobar un vincle amb la realitat de l'alumnat perquè el treball tingués un sentit més profund i despertés el seu interès. Així doncs, a la primera sessió es va mostrar la visió tremendista que els mitjans generalistes donen del seu barri, és a dir, de la realitat dels alumnes. Seguidament es va fer una reflexió sobre si aquesta visió negativa reflectia el que ells observen al seu voltant. Això va donar peu a la proposta d'escriure noves notícies que parlessin de les altres coses que ells veien que passen al barri. Si observem els productes finals, ens adonarem que no totes les notícies són alternatives a la visió generalista, però l'esquer de donar-los la veu fa funcionar com a motor de la seqüència i, cal convenir, d'acord amb els comentaris dels mateixos alumnes, que tampoc hagués estat realista confeccionar un diari digital només amb notícies sense càrrega negativa.

Per altra banda, ens va semblar adequat l'ús del quadern com a element sobre el qual estructurar la dinàmica de classe, ja que ens permetia realitzar tasques d'aprofundiment d'allò que s'anava explicant, així com realitzar la correcció de forma oral, reforçant el saber del grup classe.

Com s'ha dit, es van utilitzar dos tipus de quaderns: un per parelles i un altre individual.

El quadern per parelles, realitzat íntegrament a classe, tractava de donar resposta al repte inclusiu incrementant tot el que fos possible la ZDP a partir de la interacció cooperativa (Onrubia, 1999). Estava format per cinc exercicis (descrits en l'apartat de metodologia) i contenia també un model de notícia i algunes recapitulacions teòriques (vegeu annex 1).

El quadern individual (vegeu annex 2) es va plantejar amb un doble objectiu; d'una banda, ser una petita guia que donés eines per a la investigació que cada alumne havia de fer a la recerca de fets noticiables sobre el barri; de l'altra, la

pràctica (mitjançant exercicis) del cos de la notícia, així com l'escriptura de les diferents versions de la notícia sobre el barri.

OBJECTIUS DE LA INVESTIGACIÓ

El punt de partida d'aquesta investigació és la detecció del fet que, dels dos quaderns descrits anteriorment, només el quadern per parelles es va conservar de forma majoritària, per contra, el quadern individual es va anar perdent de forma progressiva per una gran majoria de l'alumnat. Aquest fet ens va fer interrogar sobre el paper que havien jugat els dos quaderns en el marc de la seqüència didàctica.

Així doncs, plantegem com a objectiu principal de la investigació analitzar la rendibilitat dels dits quaderns per tal d'establir-ne la idoneïtat com a elements de la seqüència didàctica de la qual formaven part. Els factors que poden explicar aquesta rendibilitat i que, per tant, establirem també com a objectius de la nostra investigació, són, a part del mencionat grau de conservació, la tipologia de les activitats, l'existència o no de treball cooperatiu a l'hora de resoldre els exercicis, i el nivell de realització del producte final (la notícia que l'alumnat havia de penjar al diari digital).

A continuació plantegem les preguntes que utilitzarem com a eix vertebrador d'aquest estudi i que ens ajudaran a entendre la rendibilitat de cada quadern:

1. Com va incidir el diferent grau de conservació dels quaderns?

2. Com va incidir el diferent grau de compleció dels quaderns?

3. Com va influir la tipologia dels exercicis en els diferents graus de compleció?

4. Quina relació va tenir cada quadern en l'elaboració del producte final?

5. Quina va ser la incidència del treball individual?

6. Quina va ser la incidència del treball realitzat en col·laboració (per parelles)?

METODOLOGIA

En la recerca van participar 50 alumnes de primer de l'ESO dividits en quatre classes: Aigua, Aire, Terra i Foc. El procés es va perllongar durant set sessions per grup durant, aproximadament, dues setmanes i mitja. L'experiència va ser duta a terme per un alumne en pràctiques del màster de formació de professorat de secundària sota la tutorització de la professora titular del centre. Es van utilitzar dos instruments per a la recollida d'evidències: el *quadern individual* i el *quadern per parelles*.

QUADERN PER PARELLES

Dels diversos elements que integraven el quadern per parelles, es van utilitzar els cinc exercicis que detallem a continuació per a la recollida d'evidències. En aquest cas, tots ells van completar-se a classe.

1. **Són notícia aquests fets?** Exercici destinat a saber identificar fets noticiables.
2. **Notícies sobre el barri**. Exercici reflexiu sobre la mirada que fa la premsa generalista a Nou Barris.
3. **Investiguem?** Exercici per practicar les sis preguntes que es formula el periodista.
4. **L'entradeta**. Exercici per practicar l'escriptura de l'entradeta.
5. **Practiquem l'entradeta i el titular?** Exercici per practicar l'escriptura de l'entradeta i el titular.

Les evidències recollides aportaran tres tipus de dades:

- Grau de conservació del quadern.
- Grau de compleció de les tasques; és a dir, quants exercicis van completar-se amb èxit.
- Incidència dels exercicis en l'elaboració del producte final.

- Capacitat de reflexió per part de l'alumnat d'acord amb l'exercici on havien de pensar quina era la seva opinió sobre la premsa en relació al barri i si volien dir-hi la seva.
- Incidència del treball col·laboratiu.

QUADERN INDIVIDUAL

Dels diversos elements que integraven el quadern individual es van utilitzar, per a la recollida d'evidències, els cinc exercicis que detallem a continuació:

1. **Exercici u**: Destinat al fet que els alumnes posessin per escrit les primeres informacions obtingudes sobre la notícia que volien escriure. Exercici a realitzar com a deures.
2. **Exercici dos**: Destinat igualment a aprofundir en les informacions que els servirien de base per escriure la notícia. Exercici a realitzar com a deures.
3. **Exercici tres**: Primera pràctica individual de l'escriptura d'una notícia a partir d'un breu text de ficció proposat pel professor i treballat anteriorment. Exercici realitzat a classe.
4. **Exercici quatre**: Primera versió de la notícia. Exercici realitzat a classe.
5. **Exercici cinc**: Segona versió de la notícia. Exercici realitzat a classe.

Les evidències recollides aportaran tres tipus de dades:

- Grau de conservació del quadern.
- Grau de compleció de les tasques; és a dir, quants exercicis van completar-se amb èxit.
- Incidència dels exercicis en l'elaboració del producte final.
- Capacitat de treball autònom per part de l'alumnat en relació als exercicis que es realitzaven a classe i als que s'havien de fer fora de l'àmbit escolar.

ANÀLISI DE DADES

En aquest apartat ens centrarem a analitzar les dades obtingudes de la recerca detallada dels dos quaderns utilitzats durant el desenvolupament de la seqüència didàctica, així com les que fan referència a la realització del producte final que aquesta proposava, és a dir, la publicació de les notícies al diari digital.

Les dades s'exposaran de manera estructurada al voltant de quatre categories que van emergir fruit de l'anàlisi realitzat i que ens ajudaran a aclarir els sis objectius de la investigació: *grau de conservació dels quaderns, grau de compleció dels quaderns, grau de compleció dels exercicis,* i *grau de realització del producte final en relació a la compleció dels quaderns*.

1.1 Grau de conservació dels quaderns

Un dels aspectes que no es va tenir en compte en el procés de preparació de la seqüència didàctica, va ser la capacitat de conservació del material pedagògic per part de l'alumnat. Les dades obtingudes a partir dels quaderns conservats, reflectides a la figura 1, indiquen que de 50 quaderns individuals entregats se'n va conservar 26 (52%); per contra, de 25 quaderns per parelles se'n van conservar 24 (96%). Aquesta dada reflecteix el fet que els quaderns per parelles, a diferència dels individuals (que els alumnes s'emportaven a casa al final de cada sessió) es recollien al final de classe per part del professor i que era aquest qui es feia responsable de la seva conservació. Així, el quadern individual, encara que no era un aspecte que s'hagués decidit treballar dins de la seqüència didàctica, demanava un cert grau de compromís i responsabilitat per part de l'alumnat; compromís que s'havia donat per suposat, com podem observar, de forma errònia. Malgrat que no tenim dades concretes del flux de pèrdues, aquestes es van anar produint de forma regular al llarg de les sessions. En un inici es va tractar de solucionar la qüestió facilitant a l'alumnat fulls de paper perquè poguessin realitzar els exercicis a part,

però tampoc van ser capaços de conservar-les. Així doncs, no es pot dir que els 24 alumnes que van perdre els quaderns no realitzessin cap dels cinc exercicis que el componien; per contra, van completar-lo parcialment encara que no hagin quedat evidències a posteriori. Aquest és un factor que, com veurem més endavant, explica que 10 alumnes (20%) aconseguissin escriure la versió final de la seva notícia tot i no conservar el quadern individual on havien de plasmar la primera i segona versió d'aquesta.

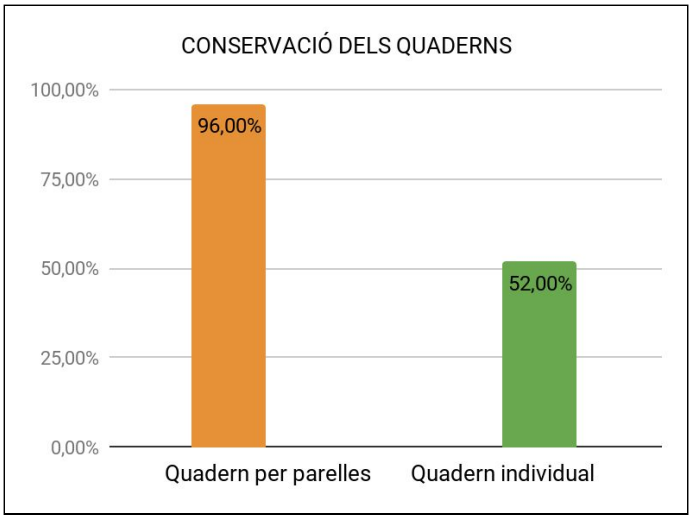

Figura 1

1.2 Grau de compleció dels quaderns

Per a una major comprensió, analitzarem les dades de cada quadern, en aquest cas, per separat i després les compararem.

QUADERN PER PARELLES

En termes absoluts, el quadern per parelles es va completar en un 89,60%. Si ens fixem en el nivell de compleció dels quaderns conservats, el percentatge puja a un 91,87%. Si observem les xifres desglossades per classe (figura 2) veurem que, el percentatge sobre els quaderns conservats es manté de forma regular a la part alta de la taula en les quatre classes on es va impartir la seqüència didàctica, entre el 88,33% i el 98,33%. Pel que fa al percentatge sobre el global dels quaderns,

aquest baixa un mica, lògicament, encara que es manté en xifres força elevades que van del 81,67% al 98,33%.

Aquestes dades exposen de forma objectiva l'èxit del quadern per parelles que, podem afirmar, es va convertir en el veritable eix vertebrador d'alguns dels processos d'elaboració de la notícia, sobretot pel que fa a l'anàlisi de models, la planificació i la pràctica de l'entradeta i el titular.

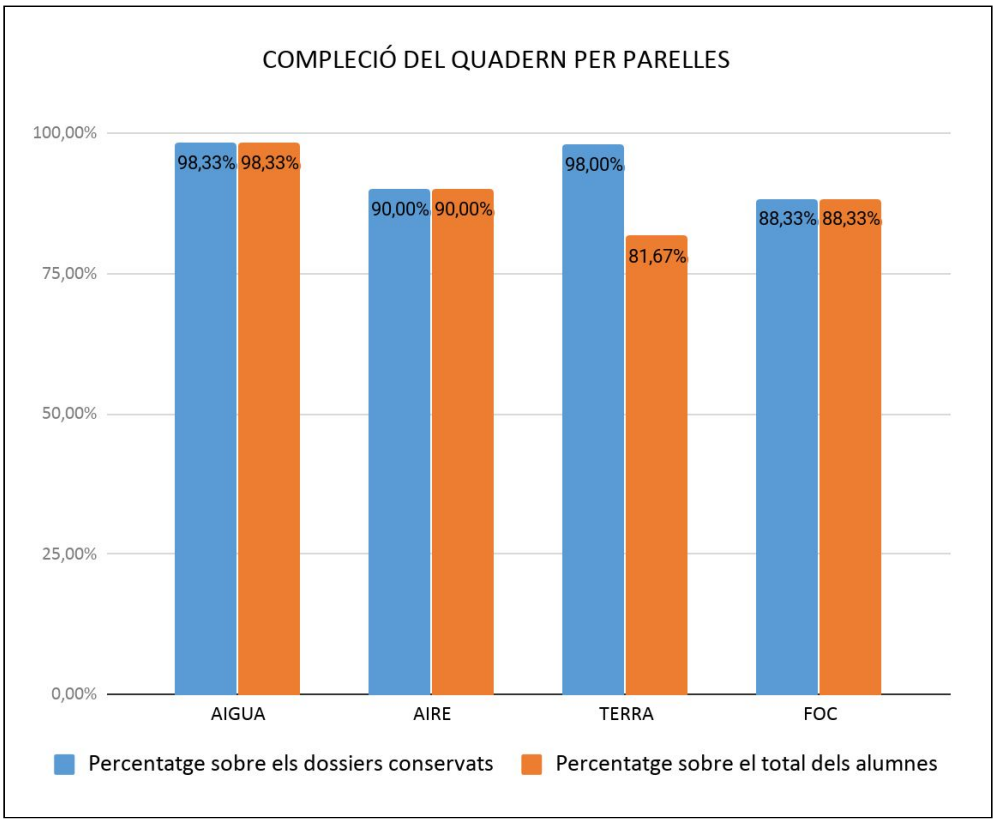

Figura 2

QUADERN INDIVIDUAL

En termes absoluts, els quaderns individuals es van completar en un 31,60%. Pel que fa al nivell de compleció dels quaderns conservats, el percentatge s'eleva a un 65,83%. Si observem, com en el cas anterior, les xifres desglossades per classe (figura 3) veurem que, el percentatge sobre els quaderns conservats és molt irregular i que va des del 35% del grup Terra fins al 88% del grup Aigua. Ho

justifica el fet que el grup Terra presentava dos casos d'absentisme greu; un d'ells de més del 50%, l'altre, al voltant del 85% (1 de 7 sessions). De la mateixa manera, tant Terra com Aire (les dues classes que queden a la part baixa) eren els grups que s'havien desdoblat amb l'aula PIM, i acollien un total de 6 alumnes amb plans individualitzats (PI). Cal tenir en compte que els materials dels quaderns no estaven adaptats per a aquests alumnes i que, per tant, la seva dificultat comportava un esforç major per a ells.

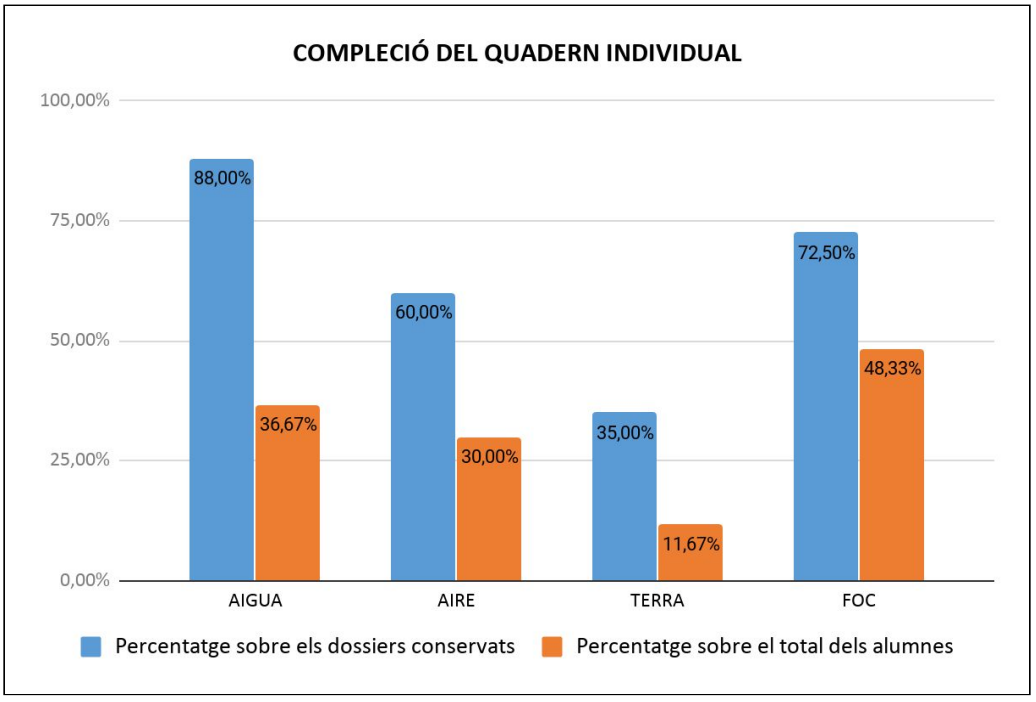

Figura 3

Pel que fa al percentatge sobre el global dels quaderns aquest puja en favor del grup Foc (48,33%), ja que va ser capaç de conservar més quaderns (9 de 12); en la part baixa es manté la tendència dels grups Aire i Terra amb uns percentatges de compleció del 30% i de l'11,67% respectivament, que també s'expliquen pels factors descrits anteriorment.

COMPARATIVA

La taula 1 mostra els resultats de forma comparativa, tant del quadern individual com del quadern per parelles, pel que fa a conservació i compleció. Com es pot observar, en ambdós casos, el quadern per parelles supera àmpliament al quadern individual.

	Conservació		**Compleció sobre el total de quaderns entregats**		**Compleció sobre els quaderns conservats**	
Classe	Quadern individual	Quadern per parelles	Quadern individual	Quadern per parelles	Quadern individual	Quadern per parelles
Aigua	42%	100%	36,67%	98,33%	88%	98,33%
Aire	36%	100%	30%	90%	60%	90%
Terra	58%	83,33%	11,67%	81,67%	35%	98%
Foc	75%	100%	48,33%	88,33%	72,50%	88,33%
TOTALS	52%	96%	31,60%	89,60%	65,83%	91,87%

Taula 1

Observem ara el quadern individual prescindint del grau de conservació. Aquesta mirada ens permetrà veure la seva efectivitat en tant que proposta pedagògica en relació al context concret en el qual es va dur a terme la seqüència didàctica. Així, veiem que el seu nivell de compleció (65,83%) segueix sent inferior al del quadern per parelles (91,87%), però que, malgrat això, assoleix un percentatge significatiu que indica el paper que va jugar en relació al procés d'investigació sobre fets noticiables al barri i sobre l'escriptura de la notícia. Cal tenir en compte, a més a més, que la tipologia dels exercicis d'ambdós quaderns era del tot diferent i que, aquests es van realitzar en diferents moments del procés que va significar la seqüència didàctica. Caldrà, doncs, una mirada més atenta, exercici per exercici, per poder entendre els diferents nivells d'èxit de cada quadern. Les dades que aportarem en el proper apartat (per exercicis) ens ajudaran a entendre les diferents tendències.

1.3 Grau de compleció dels exercicis

Seguirem el mateix procediment que en l'apartat anterior: desglossarem les dades per quadern i, seguidament, les compararem entre elles. Aquesta volta, però, ens anirà millor començar per l'individual.

QUADERN INDIVIDUAL

Com es pot veure a la figura 4, dels cinc exercicis plantejats els que obtenen un percentatge més elevat de compleció són el tres i el quatre. Aquests es corresponen amb la redacció d'una notícia com a part de l'aprenentatge (exercici 3) i a la primera redacció de la notícia triada per cada alumne (exercici 4) sobre un fet relacionat amb el seu barri. Aquests dos exercicis es van fer a classe i, per tant, aquesta dada es pot entendre a la llum d'aquest fet. És a dir, els exercicis que han tingut un percentatge més alt de compleció van ser realitzats a classe (encara que de forma individual) de manera similar als exercicis del quadern per parelles.

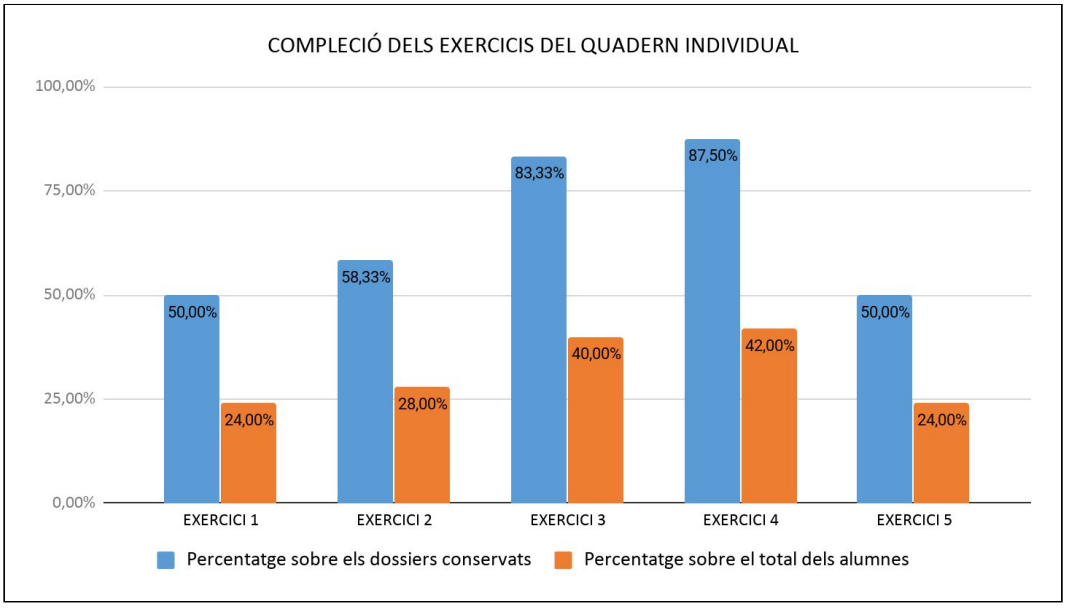

Figura 4

Pel que fa als exercicis 1 i 2, aquests implicaven la investigació per part de l'alumnat dels materials sobre el barri que els permetrien escriure la notícia. No es

van fer, doncs, a classe i, malgrat anar acompanyats d'una guia per a la recerca de notícies (comentada en la primera sessió) pressuposaven un cert grau d'autonomia per part de l'alumnat. Pel que fa a l'exercici 5, aquest consistia en la reescriptura de la notícia. En aquest cas, l'exercici també s'havia de fer a classe. Observem, però, que la seva tasca de compleció es manté al voltant del 50% (similar a la dels exercicis 1 i 2). En aquest cas cal atribuir-ho al fet que alguns dels alumnes van realitzar les correccions al damunt de la primera versió i sabien que encara hi hauria l'oportunitat de passar-la a net mitjançant el processador de textos abans de pujar-la al diari digital. Un altre factor que va aflorar és el fet que l'alumnat no estava habituat a la reescriptura i la trobava innecessària. Aquesta, a més, s'havia de realitzar d'acord a les observacions dels mateixos companys (a partir d'un qüestionari que contenia el mateix dossier, vegeu annex 1, p. 7) i aquesta era un tipus d'activitat a què tampoc no estaven gens habituats.

Una altra dada interessant fa referència al grup de 10 estudiants que va ser capaç de completar tots els exercicis del quadern individual i que el va conservar en perfectes condicions fins al final. Encara que és un grup massa petit per marcar tendència (el 20%), assenyala que el quadern, tot i no ser adequat al context, podria funcionar en cursos més avançats amb alumnes més madurs. En aquest sentit, podria ser interessant, en la mesura que es treballés la capacitat de responsabilitzar-se del material de classe, de tornar a utilitzar el quadern individual el curs següent per poder comparar les xifres que reflectissin la capacitat de conservació futura amb les que ofereix aquesta recerca.

QUADERN PER PARELLES

Com podem observar en la figura 5, en aquest cas els percentatges de compleció dels exercicis són molt més elevats i arriben, inclús, al 100% (dels quaderns conservats) en el cas de l'exercici 4. Per altra banda, els exercicis amb un percentatge més baix (84%) són el 2 i el 5. El primer consistia a contestar un

qüestionari sobre la visió que els mitjans de comunicació tenen sobre Nou Barris, i es tracta, doncs, d'una activitat reflexiva al voltant de l'experiència personal de l'alumnat i un seguit de notícies vistes a classe. L'exercici 5 pretenia aprofundir en l'escriptura del titular i l'entradeta i era, en cert sentit, similar a l'exercici 4. Ens sembla factible la hipòtesi que la reiteració pot explicar el descens en el grau d'acompliment de l'exercici esmentat, de forma similar a com la reescriptura de la notícia no va funcionar tampoc del tot en el quadern individual.

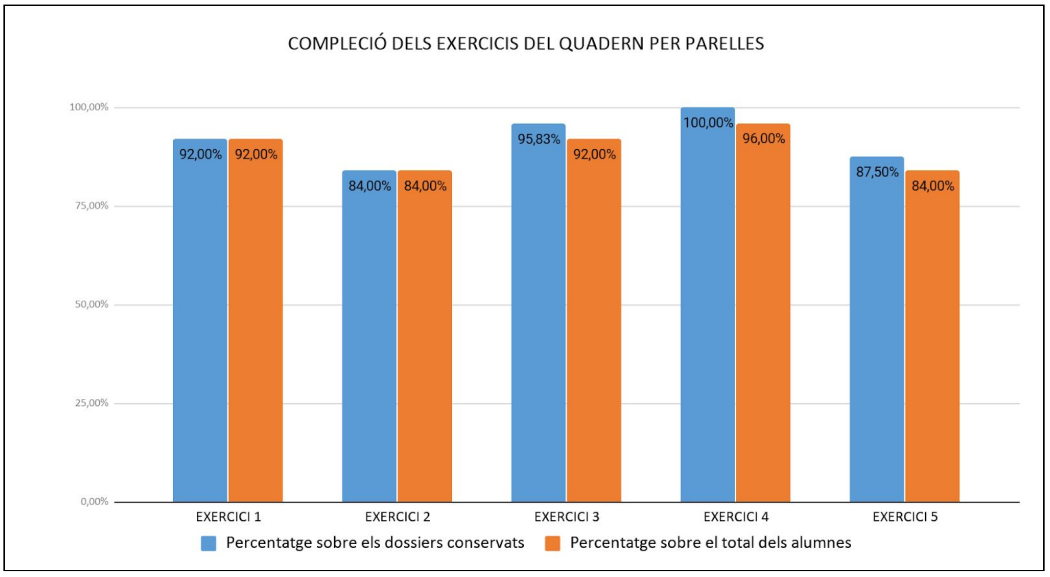

Figura 5

Tanmateix, tant si ens fixem en els percentatges de compleció dels quaderns conservats com dels quaderns totals, aquests reflecteixen un alt grau d'efectivitat; efectivitat que va contribuir en l'adquisició de coneixements clau per a la seqüència didàctica: l'estructura i contingut de la notícia, i l'escriptura del titular i l'entradeta.

COMPARATIVA

De la comparació dels exercicis d'un quadern i l'altre, podem observar que els dos que van obtenir un pitjor resultat són l'1, 2 i 5 del dossier individual i el 2 del dossier per parelles. Tots tres són els que demanaven un nivell més alt d'iniciativa,

posicionament personal, capacitat d'investigació i reflexió al voltant de la realitat. Els dos primers s'havien de realitzar fora de classe (investigant sobre fets noticiables), el tercer era la reescriptura de la notícia (un repte en aquest context), el segon del dossier per parelles demanava la reflexió sobre la visió dels mitjans de comunicació i la visió que donen de Nou Barris. La taxa de compleció menor de tots ells, per tant, s'explica per la dificultat més gran que plantejaven.

Els exercicis que es van completar amb un percentatge més alt són el 3 i 4 del quadern individual i l'1, 3, 4 i 5 del quadern per parelles. En tots els casos eren exercicis que es van fer i corregir sota l'aixopluc del grup classe i la guia del professor. A més a més, eren exercicis que no representaven un repte pel que fa a la seva novetat i que es van realitzar en parelles. Inclús els exercicis 3 i 4 del dossier individual, en estar els alumnes asseguts amb les parelles habituals, es van veure afavorits per aquest fet i els alumnes de forma natural, també es van ajudar. És aquesta una evidència clara que el treball en parelles va influir positivament en els resultats i en la creació de ZDP.

Un altre aspecte que la utilització de dos quaderns va posar de manifest va ser la composició de les classes en què es va dur a terme la seqüència didàctica. D'aquesta manera, es podria considerar que, de forma involuntària, els quaderns van realitzar una radiografia de la tipologia de l'alumnat que integrava les aules en termes de la seva maduresa individual en relació a la capacitat per gestionar el material didàctic. La tendència general d'aquesta tipologia és la que, creiem, ha de regir una futura estratègia en relació a deixar els quaderns en mans dels alumnes o pel contrari, rellevar-los d'aquesta responsabilitat.

En aquest sentit, el quadern per parelles va resultar efectiu gairebé per al 100% de l'alumnat i no va generar cap tensió entre les diferents idiosincràsies dels alumnes. Per contra, el quadern individual, en demanar un grau de maduresa més elevat per gestionar el material, va fragmentar els nois i noies en dos grups: d'una

banda, aquells capaços de conservar-lo fins al final (52%) i, de l'altra, aquells que no (48%).

Hem vist fins ara, dos agents, un d'extern i un d'intern, que van influir en la rendibilitat dels quaderns. El primer d'ells és el grau de conservació que, com hem vist, més que parlar del valor en si dels dossiers, exposa la capacitat de l'alumnat per conservar els materials de classe. El segon, la tipologia dels exercicis, que va determinar directament el grau de compleció d'aquests.

Vegem ara com això va afectar el producte final, és a dir, la redacció de la notícia per mitjà d'un processador de textos i el fet de pujar-la al diari digital.

1.4 Grau de realització del producte final en relació als quaderns

A la taula 2 podem veure el nombre de notícies publicades per classe i el percentatge de publicació d'aquestes. La classe amb un percentatge més elevat és Foc on, dels dotze alumnes, onze van publicar la notícia. Aigua i Terra tenen percentatges similars, 67% i 75% respectivament (amb vuit i nou notícies publicades cadascun). Pel que fa a Aire, aquesta és la que presenta un percentatge més baix i només 6 dels 14 alumnes van completar amb èxit el producte final.

Classe	Nombre d'alumnes	Notícies publicades	% de publicació	% de conservació del quadern individual	% de compleció del quadern individual
Aigua	12	8	67%	42%	36,67%
Aire	14	6	43%	36%	30%
Terra	12	9	75%	58%	11,67%
Foc	12	11	92%	75%	48,33%

Taula 2

Si comparem les dades de conservació i compleció entre el quadern individual i les dades de compleció del producte final (publicació de la notícia al diari digital) veurem que existeix una correlació. Així, la classe amb el percentatge més elevat de conservació (75%) i compleció (48,33%) del quadern individual, Foc, resulta ser també la classe amb un major nombre de productes finals acabats (92%). En l'altre extrem, també es confirma la tendència, i Aire manté el percentatge més baix de conservació (36%) i compleció (30%), i també el percentatge més baix de publicació de notícies (43%). Aquesta dada ens sembla molt significativa, ja que un fet que a priori no es va tenir en consideració a l'hora de dissenyar la seqüència didàctica (el grau d'autonomia de l'alumnat) va acabar revelant-se clau en la consecució del producte final plantejat per aquesta, ja que implicava un procés d'elaboració bona part del qual es duia a terme en el quadern individual, que, a més, actuava com a evidència de la feina feta. Així, si tenim en compte que la primera i segona escriptures de la notícia es realitzaven al dit quadern, el fet que aquest es perdés a mesura que anaven avançant les classes va resultar per a un 48% dels alumnes un impediment, encara que no en tots els casos, per a la consecució de l'objectiu final.

Precisament, una altra dada que ens sembla molt rellevant és que 10 dels 50 alumnes, malgrat haver perdut aquest quadern, van aconseguir escriure la seva notícia al diari digital. El cas més significatiu és el del grup Foc on només un 11,67% dels alumnes van completar-lo, malgrat que un 75% va aconseguir publicar la seva notícia. Això posa de manifest l'efectivitat del quadern individual, més enllà de la seva conservació, així com l'efectivitat del disseny de la seqüència didàctica i dels altres materials pedagògics que van confegir el procés d'aprenentatge. En aquest sentit, també va ser crucial que el professor dediqués mitja sessió al fet que els alumnes posessin en comú com anaven les seves investigacions sobre fets noticiables del barri i sobre què els interessava parlar.

CONCLUSIONS

L'objectiu d'aquest estudi era determinar la rendibilitat dels quaderns individuals i per parelles que es van utilitzar en la seqüència didàctica *Això també passa al barri*, implementada a cinc classes de primer de l'ESO. Per tal d'aconseguir-ho ens vam formular sis preguntes que hem analitzat en profunditat en l'apartat anterior i que han posat de manifest una evidència: la consecució del producte final de la seqüència didàctica va quedar vinculada en gran mesura a la rendibilitat dels dossiers, fet que centra, encara més, l'interès a veure els factors que van determinar aquesta rendibilitat.

En primer lloc, podem concloure que la decisió de donar la responsabilitat als alumnes de conservar el quadern individual, va ser poc adequada al context, ja que va influir de forma negativa en la compleció d'aquest. Per contra, el fet de deslliurar-los d'aquesta tasca va permetre que els alumnes augmentessin el nivell de compleció global del quadern per parelles, fent-lo més rendible.

Pel que fa a la tipologia dels exercicis, com hem vist, va ser aquesta la que va determinar que el quadern individual tingués un nivell de compleció inferior al quadern per parelles. Això va ser una conseqüència del fet que els exercicis resultessin o bé una novetat per als alumnes, o bé demanessin un grau massa elevat de reflexió i autonomia. Així, els exercicis 1 i 2, que pretenien que l'alumnat realitzés una investigació sobre el seu barri a la recerca de notícies són els que van funcionar menys. Per contra, aquells que estaven basats a posar en pràctica el que s'havia après (l'escriptura del cos, el titular i l'entradeta) van ser realitzats, com ha quedat exposat, amb més èxit. El fet que només un percentatge molt baix d'alumnes aconseguís completar totes les tasques del quadern individual és indicatiu també que aquestes plantejaven una dificultat massa gran, i més si tenim en compte que no es beneficiaven de l'ajuda entre iguals. Així, només aquells alumnes amb la maduresa i autonomia suficients per treballar sols, fos a l'aula o fora d'ella, van aconseguir sortir-se'n. Per contra, el treball col·laboratiu es va revelar com un catalitzador de ZDP, aplicant-se de forma espontània inclús en alguns exercicis que a priori s'havien plantejat com a individuals.

Un altre aspecte que també va afavorir la creació de ZDP (i de retruc l'èxit dels exercicis per parelles) va ser el fet que aquests es van corregir de forma oral

amb el grup classe, de forma que el professor demanava les respostes i aquestes s'anaven construint per mitjà de les aportacions dels alumnes; es va parar esment, a més, a no penalitzar els errors, sinó a tractar-los com a passos en el camí per arribar a la resposta correcta; resposta a la qual arribava el grup en el seu conjunt. Vam observar, també, que aquesta manera de corregir, afavoria la naturalesa participativa de l'alumnat (que aixecava la mà amb insistència per poder respondre) i creava un clima d'aula que propiciava l'aprenentatge.

El baix nivell de compleció del quadern individual, però, no hauria de condicionar la nostra mirada perquè, si ens fixem en els dos exercicis amb un percentatge major de compleció (83,33% i 87,50%), aquests es corresponen amb l'escriptura del cos de la notícia, que era l'únic apartat imprescindible perquè la seqüència pogués continuar progressant. Això explica que l'alumnat fos capaç de realitzar el producte final malgrat haver completat parcialment el quadern. Per tant, si va resultar menys rendible, no va ser perquè fos "individual", sinó per la tipologia dels exercicis que contenia. El quadern per parelles, conformat amb els exercicis del quadern individual, probablement també hagués tingut una taxa de compleció més baixa.

Un altre aspecte rellevant que emergeix, d'acord amb el que hem exposat, és la necessitat de definir dues categories més pel que fa als elements integrants del quadern. Categories que, pensem, poden resultar útils a l'hora de dissenyar futurs quaderns de treball i que podem afegir a les **informacions**, **exercicis** i **resums** que havíem descrit a l'inici. Es tractaria de les **reflexions,** integrades per les opinions i els sabers previs de l'alumnat, així com pels sabers apresos, siguin propis (autoavaluació) o col·lectius (coavaluació); i les **investigacions** (recollida d'evidències), dutes a terme sigui a l'aula, sigui fora de l'àmbit escolar com a part integrant d'un projecte. Com s'ha vist en el cas que tractem, aquestes categories impliquen un nivell d'independència més elevat que el de les altres tres i s'haurien d'incloure, per tant, en funció del curs i el nivell de l'alumnat.

Del que s'ha exposat fins ara es dedueix que, en un context com el descrit, hagués estat pertinent, en cas que es volguessin mantenir els dos quaderns, no responsabilitzar l'alumnat del quadern l'individual. Amb una mesura tan senzilla com aquesta s'haguera elevat l'índex de conservació a les mateixes xifres que les del quadern per parelles; no així, creiem, les de compleció, ja que, com hem vist aquestes estaven determinades per un grau superior de dificultat dels exercicis.

En contextos similars caldria, de totes maneres, realitzar un treball específic pel que fa a la capacitat dels alumnes de responsabilitzar-se dels seus propis materials, de forma que, en cursos superiors, fossin capaços de treballar de manera conjunta a l'aula i sota el guiatge del professor, però també de forma independent i fora del context escolar. Òbviament, aquesta tasca s'escapa del marc de la nostra seqüència didàctica i entronca amb uns objectius més generals; tot i això es podria incloure com a part integrant d'un futur quadern. En aquest sentit, als dos avantatges d'emprar el quadern individual, proposats per Formica et al. (2004), a què fèiem referència al marc conceptual d'aquest estudi, ens sembla pertinent afegir-ne un tercer: com a propiciador de canvis en relació a la capacitat de conservació del material didàctic; ja que el quadern passa a ser responsabilitat de l'alumne i és ell qui l'ha de conservar en bon estat i portar-lo a cada sessió. Així, es podria establir una pauta progressiva que anés orientada a millorar aquest aspecte.

Una solució més a curt termini dependria de fusionar els dos quaderns en un de sol, a realitzar a classe, preferiblement per parelles, que es beneficiés de l'avantatge de deslliurar l'alumnat de la responsabilitat de conservar-lo i del fet de realitzar les tasques en col·laboració. Pel que fa als exercicis 1 i 2 del quadern individual, seria interessant plantejar-se de reformular-los de manera que la investigació fora de l'institut fos molt més acompanyada, ja fos passant més material als alumnes, dedicant part de les sessions a investigar amb els ordinadors de l'aula o, inclús, fent alguna sortida de camp. En relació a un possible replantejament dels exercicis de reescriptura (tant del quadern individual com de parelles) també creiem que s'hauria de tenir en compte el grau de pràctica de l'alumnat i, ja que era una novetat per a ells, dedicar-hi més temps i acompanyar millor les activitats. Un altre aspecte susceptible de millora és el disseny del qüestionari destinat a la coavaluació que servia com a base per a l'escriptura de la segona versió de la notícia.

Finalment, cal dir que totes aquestes mesures es refereixen al context concret on es va desenvolupar la seqüència didàctica i podrien ser aplicades en contextos similars, però no són solucions globals o que es puguin emprar en qualsevol situació. Així doncs, són variables a tenir en compte a l'hora de dissenyar un quadern de treball, però la rendibilitat d'aquest sempre vindrà determinada, al nostre entendre, pel nivell d'adequació al context concret on es vulguin utilitzar.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Alfageme, M.B., Miralles, P. (2009). Instrumentos de evaluación para centrar nuestra enseñanza en el aprendizaje de los estudiantes. *Íber. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia, 60*, 8-20.

Formica, D., Favier, M. Gómez, M. (2004). *El cuaderno de clase y el pensamiento en el aula*. Facultad de Educación Elemental y Especial. Universidad Nacional de Cuyo. Argentina.

Gvirtz, S. (1996). El discurso escolar a través de los cuadernos de clase: Argentina 1930-1970 (Tesi doctoral). Recuperat de http://repositorio.filo.uba.ar/handle/filodigital/1366

Gvirtz, S. (1997). Dispositivos de la escuela moderna: el cuaderno de clase en la historia de la educación argentina. *Educaçao & Realidade, 22*, 169-182.

Onrubia, J. (1993). Enseñar: Crear Zonas de desarrollo próximo e intervenir en ellas. Dins C. Coll, E. Martín, T. Mauri, M. Miras, J. Onrubia, I. Solé, A. Zabala, *El constructivismo en el aula* (pp. 101.123). Barcelona: Graó.

Vygotski, L. (1978 / 2009). *El desarrollo de los procesos psicológicos superiores* (Luria, A., trad.). Barcelona: Crítica. (Obra original publicada el 1978).

ANNEXES

1. QUADERN PER PARELLES

Aprenem a escriure notícies?

Quadern de treball per parelles

Nom i cognoms: Alex Perez

Nom i cognoms: Maria Como

Classe: 1 eso Sire

Exercici 1: Són notícia aquests fets?

Respon Sí/No. Després, omple els espais en blanc amb fets de la teva invenció i classifica'ls.

Fets	A És un fet d'actualitat que ha succeït en els darrers dies?	B És un fet curiós?	C És un fet rellevant?	És una notícia?
Mor Napoleó Bonaparte.	No	No	~~No~~	No
Lloguen una casa per internet i descobreixen un cadàver al jardí. *aquest fet va succeir ahir	Si	Si	No	Si
L'home arriba a la lluna	~~Si~~	Si	Si	No
La Maria es va trobar un bitllet de 20 euros pel carrer. *aquest fet va succeir ahir	Si	No	No	No
Continua el judici pel procés.	Si	No	Si	Si
Un nen es cau en un pou	Si	Si	No	Si
Un nen mor als 8 anys	Si	Si	No	Si

Curiós: Interessant de veure, de conèixer.
Rellevant: Que té una especial significació o importància.

1

Exercici 2: Notícies sobre el barri

1. Quin et sembla que és el nexe que uneix aquestes notícies? En què s'assemblen?

La violencia

2. Quina imatge donen del barri?

Dolento

3. Us hi sentiu representats?

No

4. Creieu que al barri passen d'altres coses que mereixen ser notícia?

Si

2

Un model

Notícia model.
Font: VilaWeb (adaptada)

Dissabte 19.06.2010 06:00

Es mor José Saramago

José Saramago, de 87 anys, va morir ahir a Lanzarote (Illes Canàries) on vivia.

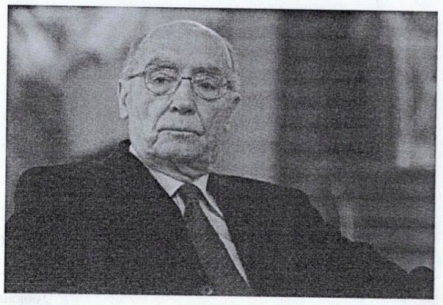

José Saramago (Azinhaga, Portugal 1922) es va morir ahir als 87 anys a l'illa de Lanzarote on residia. La web de la fundació que porta el seu nom anuncia que es va morir a dos quarts d'una del migdia, a causa d'una fallada multiorgànica. L'autor arrossegava una leucèmia que l'havia consumit els últims mesos. Va morir acompanyat de la seva segona dona, la periodista granadina Pilar del Río que al cap de poc de conèixer-lo es va convertir en la seva traductora i inseparable companya. Les restes mortals viatjaran avui fins a Lisboa en un avió facilitat per l'Estat portuguès. Saramago demà serà incinerat al cementiri lisboeta d'Alto de Sao Joao, segons informa la Fundació José Saramago. Una part de les cendres es dipositaran al seu poble natal, Azinhaga, i una altra sota una olivera a casa seva, a Lanzarote.

3

Exercici tres: Investiguem?

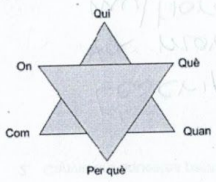

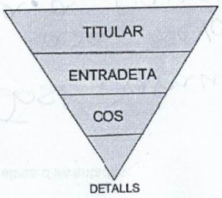

futur passat

QUI?	José Saramago
QUÈ?	Es va morir
QUAN?	Ahir (divendres 19-6-2010)
ON?	Lanzarote (Illes Canaries)
COM?	Una fallada multiorgànica
PER QUÈ?	Leucèmia desde fa mesos

4

Exercici quatre: L'entradeta

1. Subratlla aquelles paraules que amplien la informació del titular (Es mor José Saramago):

José Saramago, de 87 anys, va morir ahir a Lanzarote (Illes Canàries) on vivia.

2. Canvia ara aquestes paraules per unes altres d'inventades:

Léscriptor, José Saramago, de casi 90 anys va morir a casa seva per una aturada multiorgànica a Lanzarote.

5

Exercici cinc: Practiquem l'entradeta i el titular?

Ara escriureu els titulars i les entradetes de les altres notícies que havíem treballat.

NOTÍCIA 1:
Ahir a la tarda, Joan Bassas, de dotze anys, va patir un greu accident mentre anava en bicicleta per la rambla de Badalona. A conseqüència de l'accident, es va trencar el fèmur de la cama dreta. La caiguda es va produir en tractar d'esquivar la pilota que Laura García, de sis anys, havia llançat mentre jugava. La policia va avisar l'ambulància, que dugué el noi a l'Hospital Germans Trias.

TITULAR: Un nen es trenca la cama anant en bicicleta.

ENTRADETA: Joan Bassas, de 12 anys es trenca una cama anant en bicicleta perquè li van tirar una pilota.

NOTÍCIA 2: La vas escriure tu mateix, revisa-la abans de respondre. (Exercici 3 de la Guia per a la recerca de notícies)

TITULAR: L'Aina Martinez es perd buscant la seva gossa.

ENTRADETA: Una nena es perd al parc de Cuitadella quan intentava trobar la seva gossa.

6

2. QUADERN INDIVIDUAL

Guia per a la recerca de notícies!

Quadern de treball individual

Nom i cognoms: Mariem Moussaoui

Classe: 1r eso Fac

INVESTIGUEM?

Posat el barret d'investigador i observa al teu voltant, segur que hi ha algun fet que et crida l'atenció, quelcom que creus que mereix ser explicat!

Què busquem?

Coses que hagin passat a prop teu, al barri, i que creguis que siguin interessants. Hauràs d'investigar una miqueta, pot ser divertit!

Si no te'n surts, sempre pots demanar ajuda. Pesa en la gent que hi ha al teu voltant: **pares, avis, germans, amics, altres professors...**

Si no ha sorgit res, també pots fer-te aquestes preguntes:

- S'ha inaugurat alguna instal·lació al barri recentment?
- S'ha fet alguna activitat solidària? Recollida d'aliments, roba…
- Hi ha hagut algun esdeveniment esportiu interessant?
- T'agrada el Circ? Entra a la web de l'**Ateneu de nou Barris**, potser allí hi trobes alguna notícia interessant per incloure a la nostra web! https://www.ateneu9b.net/noticies
- O, si no, busca informació a internet: sobre alguna d'aquestes entitats:

1. CAN BASTÉ
2. CASAL DE JOVES GUINEUETA
3. KASA DE JOVES DE ROQUETES
4. XARXA D'INTERCANVI DE CONEIXEMENTS DE NOU BARRIS

1

EXERCICI 1

Ara que ja tens la teva notícia, respon a aquestes preguntes:

- Quin és el tema de la teva notícia? De què tracta?

  Sobre un accident

- Per què l'has escollida?

  He vist inventar una noticia de aquestes per que mai he fet una noticia de un accident

- Quina és la informació que has pogut recollir?
  (Com més informació, més fàcil et serà després redactar la notícia)

  Dos peatons moren atro atropiats en paseig de Valldaura

Apunts:-
-Tercera persona
- Frases curtes, precises
-Fes referencia al temps, ahir, demà, avui

2

EXERCICI 2

Tracta ara de respondre les següents preguntes:

Qui és el protagonista o protagonistes de la notícia?

Un home de 61 anys i una senyora de 71 anys

Què els hi ha passat?

Ells sortian de un bar peso un reicle es va xocar amb un altre reicle i afectava l'home i la senyora

Quan ha passat?

Dilluns 15 d'Agost al 2016

On ha passat?

Al paseig de Valldaura a Barcelona

Per què ha passat?

Perque dos reicles van xocar i va afectar al home i a la dona

Com ha passat?

Un dels cotxes pasaba per el paseig de Fabra i puig i el altre pujaba per el paseig de Valldaura

3

Fotografia: Pots fer una fotografia que tingui relació amb la notícia? Si no, busca una imatge per internet que pugui fer aquesta funció. Posa el teu nom i la teva classe. Comparteix-la al *drive* i així ja la tindrem el dia que fem la web:

https://drive.google.com/drive/folders/1Is5fToaM92tRQyUG-XI_KyQV5CLFjgC7?usp=sharing

EXERCICI 3

Ahir, feia un sol espatarrant, així que l'Aina Martínez va pensar que seria molt agradable donar un tomb pel parc de la Ciutadella amb la seva gosseta, la Miska. La seva mare havia sortit a comprar el pa i encara trigaria a tornar.
Quan, la nena i la gosseta ja portaven una bona estona jugant per les avingudes del parc, de sobte, es va sentir un soroll molt fort. La Miska va arrencar a córrer. L'Aina li va anar al darrera, però la gosseta corria massa ràpid i no la va poder atrapar. Al final l'Aina es va desorientar i ja no sabia com tornar a casa. Va decidir amagar-se en un edifici molt gran que es diu Hivernacle. Quan la policia la va trobar, ja era de nit. Portaven tota la tarda buscant-la. La Miska sí que havia estat capaç de tornar fins a casa!

1. Respon a les 6 preguntes
2. Escriu el cos de la notícia a partir d'aquestes. Tingues en compte que has de ser objectiu i no posar-hi les teves opinions personals.

QUI?	L'Aina Martinez

4

QUÈ?	Una nena es va desorienta per culpa del seu gos.
QUAN?	Ahir
ON?	Parc de Ciutadella
COM?	La seva gosseta va començar a corre i l'Aina va anar Corrents darrera seu i l'Aina es va amagar a un hotel
PER QUÈ?	Perque la seva gosseta va començar a correr molt rapid

COS
Ahir l'Aina Martinez va decidir anar a passejar al parc de Ciutadella, pero de cop i volta es va escoltar un soroll fort i la gosseta de l'Aina, va començar a corre, l'Aina va anar darrere seu pero la gosseta anava molt rapid i l'Aina no va saber com tornar a casa, doncs es va amagar en un hotel, pero la policia la va trobar per la nit, el gos va saber tornar sola

Observacions del professor:

5

PRIMERA VERSIÓ DEL TEXT

COS
Un home de 61 anys i una dona de 71 anys, an mort per un accident de coche. En el que un altre coche van xocar i va afectar als peatons. Uns dels coches pasaba per fabra i puig i el altre per paseig Valldaura a Barcelona. 15 d'Agost al 2016 El passat

Primera frase

TITULAR: Atropellan a dos peatons

ENTRADETA: Atropellan a dos peatons de 71 anys i 61 anys a Valldaura, Barcelona.

6

COAVALUACIÓ

1. Respon el titular a les preguntes de QUI i QUÈ? Si
2. Ha escrit l'entradeta? Amplia l'entradeta la informació del titular? Si
3. Ha escrit el cos de la notícia? Si
4. Ha respost les 6 preguntes? No
5. Ha posat la seva opinió personal? No
6. Ha donat la informació de més important a menys important? Si
7. Resulta entenedor? No
8. Ha utilitzat frases curtes i precises? No i si
9. Ha fet alguna referència al temps: ahir, demà, avui... NO
10. Ha utilitzat paraules per lligar les diferents idees: que, perquè, quan, a causa de...? No

7

SEGONA VERSIÓ DEL TEXT

COS

El passat 15 d'agost a 2016,
Un home de 61 anys i una dona de 71 anys, han morst per un accident de coche, En el que un altre coche ran xocar i ra afectar als peatons.
Uns dels coches passaba per Fabra i puig i el altre per passeig Valldaura a Barcelona.

TITULAR: Atropellan a dos peatons

ENTRADETA: Atropellan a dos peatons de 71 anys i 61 anys a Valldaura, Barcelona

8

QUÈ HEM APRÈS?

1. Has après alguna cosa del que passa al barri?
   Si, la veritat hi han agut notícies que no mespesaba.
2. I de com el tracta la premsa?
   Bé, rastant bé
3. Saps escriure notícies?
   Si, peso no molt bé
4. T'agradaria escriure'n alguna més?
   Si
5. Que t'ha semblat la web?
   Es molt xuli i em sembla molt bona idea.
6. Has vist alguna notícia dels teus companys que t'hagi agradat?
   Si, la de la selena, Xavi...
7. Quina nota creus que et mereixes?
   La veritat no se peso crec que un 6 alt

9

3. EL PRODUCTE FINAL

Podeu consultar el diari digital a la següent adreça:

https://arturkind.wixsite.com/alternativa